

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **P. Č.**, zast. JUDr. Josefem Koprivou, advokátem, se sídlem Vodičkova 709/33, Praha 1, proti žalovanému: **Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje**, se sídlem Zubatého 1, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 10. 5. 2016, č. j. 36 Ad 18/2012 - 57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Ředitel kanceláře krajského ředitele žalovaného rozhodnutím ve věcech služebního poměru ze dne 12. 7. 2012, č. j. HSBM-400-5/2012, podle § 28 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „služební zákon“), odvolal žalobce ze služebního místa hasič - strojní služba se zařazením stanice Hustopeče, územní odbor Břeclav, Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje, s místem služebního působení Hustopeče, a dnem 13. 7. 2012 ho zařadil do zálohy pro přechodně nezařazené podle § 32 odst. 1 písm. d) služebního zákona. Současně rozhodl, že žalobce podle § 124 odst. 3 služebního zákona má nárok na služební příjem odpovídající 80 % průměrného služebního příjmu.

Ředitel žalovaného rozhodnutím ve věcech služebního poměru ze dne 22. 10. 2012, ev. č. HSBM-31-9-484/1-PR-2012, podle § 190 odst. 8 služebního zákona změnil uvedené rozhodnutí prvního stupně tak, že v jeho výrokové části nahradil slova „§ 28 odst. 1 písm. d)“ slovy „§ 25 odst. 1 písm. c)“, přičemž v ostatních částech napadené rozhodnutí nezměnil. Současně podle § 177 odst. 1 a 2 služebního zákona nepřiznal žalobci náhradu nákladů řízení.

V odůvodnění rozhodnutí o odvolání ředitel žalovaného uvedl tyto skutečnosti:

Jediným podkladem rozhodnutí prvního stupně byl lékařský posudek o zdravotní způsobilosti příslušníka bezpečnostního sboru k výkonu služebního místa ze dne 26. 6. 2012, č. j. ZZ-2-26/BN-2012, který vypracovalo Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra, oblastní zdravotnické zařízení Brno. Podle tohoto posudku není žalobce zdravotně způsobilý pro výkon služby na služebním místě asistent - hasič - strojní služba a byla mu proto stanovena zdravotní klasifikace „D“. Nebylo však shledáno, že žalobce dlouhodobě pozbyl zdravotní způsobilost pro výkon služby a je dán důvod pro jeho propouštění ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. h) služebního zákona. S tímto posudkem byl žalobce seznámen dne 26. 6. 2012 a proti němu neuplatnil opravný prostředek. Z uvedeného lékařského posudku i z jeho doplnění ze dne 12. 9. 2012 jasně vyplývá, že žalobce není schopen vykonávat službu na svém služebním místě. Současně však poskytovatel pracovnělékařských služeb výslovně vyloučil dlouhodobé pozbytí zdravotní způsobilosti pro výkon služby žalobce. Ten totiž může vykonávat službu v Hasičském záchranném sboru České republiky na služebním místě s menšími nároky na tělesnou zdatnost v terénu, tedy například práci na operačním středisku.

Žalobce nebylo možné ustanovit na jiné služební místo podle § 20 služebního zákona, protože v Hasičském záchranném sboru Jihomoravského kraje takové volné místo nebylo. Proto služební funkcionář, který rozhodoval v prvním stupni, neměl jinou možnost, než žalobce odvolat z jeho služebního místa. Důvodem pro odvolání žalobce ze služebního místa bylo pozbytí zdravotní způsobilosti požadované pro služební místo podle § 25 odst. 1 písm. c) služebního zákona. Odkaz na § 28 odst. 1 písm. d) služebního zákona učiněný v rozhodnutí prvního stupně je nesprávný, neboť toto ustanovení je pouze deklaratorní. Z tohoto důvodu bylo v rozhodnutí o odvolání přistoupeno k dílčí změně výroku napadeného rozhodnutí. Vzhledem k vyloučení možnosti propustit žalobce ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. h) služebního zákona nezbylo, než jej zařadit do některé ze záloh uvedených v § 28 téhož zákona, v tomto případě do zálohy pro přechodně nezařazené.

Je třeba odmítnout tvrzení žalobce, že podle § 25 odst. 1 písm. c) služebního zákona lze z dosavadního služebního místa odvolat pouze příslušníka, který pozbyl nadstandardní zdravotní způsobilost pro výkon některých služebních míst, která je formulována jako tzv. jiný zvláštní požadavek ve smyslu § 19 odst. 6 služebního zákona. Tento názor vychází z nesprávné premisy, že zdravotní způsobilost není vázána ke konkrétnímu služebnímu místu, byť je nutné připustit, že služební zákon v tomto směru neobsahuje jednoznačnou právní regulaci. Žalobcův názor však každopádně neodpovídá důvodové zprávě k zákonu č. 530/2005 Sb., kterým byl novelizován služební zákon. Tato novela mimo jiné vymezila obsah pojmu jiný zvláštní požadavek a současně doplnila do ustanovení § 25 odst. 1 písm. c) služebního zákona slova „*pozbyl zdravotní, fyzickou nebo osobnostní způsobilost požadovanou pro toto místo*“. V důvodové zprávě se k příslušnému novelizačnímu bodu uvádí: „*Ztráta způsobilosti zdravotní, fyzické nebo osobnostní nemusí být pokaždé takového rázu, aby bylo nezbytné ukončit služební poměr. Proto se zakládá možnost převést příslušníka na jiné jeho způsobilosti přiměřené služební místo.*“. Z toho je zřejmé, že zákonodárce nepředpokládal omezení aplikace § 25 odst. 1 písm. c) služebního zákona jen na jiný zvláštní požadavek, ale pragmaticky vytvořil možnost výkonu služby příslušníka, u něhož sice došlo ke ztrátě zdravotní způsobilosti, avšak nikoli v takovém rozsahu, aby to vytvořilo překážku výkonu služby na jiném služebním místě. Logickým vyústěním stavu, kdy příslušník nemůže vykonávat službu na dosavadním služebním místě pro ztrátu zdravotní způsobilosti a přitom není naplněn důvod pro jeho propuštění ze služebního poměru, je proto ho odvolat ze služebního místa a zařadit do zálohy pro přechodně nezařazené. Jedná se přitom o instrument dočasný, který šetří práva příslušníka a chrání ho před předčasným propuštěním ze služebního poměru.

pokračování

Dále odvolací orgán neshledal zkrácení procesních práv žalobce a kromě zmíněného odkazu na nesprávné ustanovení služebního zákona uzavřel, že rozhodnutí prvního stupně bylo vydáno v souladu s příslušnými právními předpisy.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 10. 12. 2013, č. j. 36 Ad 18/2012 - 37, rozhodnutí o odvolání zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud však vyhověl kasační stížnosti žalovaného a rozsudkem ze dne 13. 3. 2014, č. j. 4 As 14/2014 - 30, rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění rozsudku Nejvyšší správní soudu uvedl, že „[l]ékařský posudek, na základě něhož nebyl propuštěn ze služebního poměru, tedy žalobce v žalobě neoznačil za neúplný či nepřesvědčivý ani ho nepovažoval za nesprávný z medicínského hlediska. Žalobce jen tvrdil, že závěr o zdravotní klasifikaci „D“, který byl v lékařském posudku učiněn, neumožňoval posudkovému lékaři učinit závěr o jeho zdravotní nezpůsobilosti pro výkon služby na dosavadním služebním místě, neboť při takové klasifikaci bylo možné podle platné právní úpravy vyslovit pouze závěr o dlouhodobém pozbytí zdravotní způsobilosti k výkonu služby, který by následně vedl k vydání rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru. Tato argumentace žalobce vychází i z ustanovení oddílu I, bodu 1 Přílohy 1 k vyhlášce o zdravotní způsobilosti, podle něhož klasifikační značka „D“ vyjadřuje zdravotní nezpůsobilost příslušníka pro výkon služby na služebním místě či jeho dlouhodobou zdravotní nezpůsobilost pro výkon služby. Sporná otázka vymezená v žalobě se tedy ve skutečnosti týkala právního posouzení rozhodných ustanovení služebního zákona, a ne odborného (lékařského) posouzení zdravotního stavu žalobce. Naopak o zdravotní klasifikaci „D“ učiněnou posudkovou lékařkou nebylo mezi účastníky žalobního řízení žádného sporu. Proto pokud by krajský soud přisvědčil argumentaci žalobce, mohl bez dalšího dospět k závěru, že ten podle lékařského posudku zdravotnického zařízení dlouhodobě pozbyl zdravotní způsobilost k výkonu služby a byly tak splněny podmínky pro jeho propuštění ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. h) služebního zákona. V případě, že by dal krajský soud za pravdu názoru stěžovatele, mohl rovnou shledat rozhodnutí o odvolání v souladu se zákonem, aniž by se musel zabývat posouzením zdravotní způsobilosti žalobce v lékařském posudku a jeho doplnění. Toto posouzení z odborného lékařského hlediska totiž nebylo v žalobě napadeno, jak již bylo zmíněno, a proto jej nebylo namístě vyžadovat v rozsahu a kvalitě obdobné jako u znaleckého posudku. Krajský soud však přesto takto postupoval, v důsledku čehož v rozporu s § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. přezkoumával rozhodnutí o odvolání nad rámec žalobních bodů. [...] V mezích žalobních bodů tedy krajský soud nemohl rozhodnutí o odvolání zrušit pro vady řízení uvedené v § 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. Uvedenou právní otázku tedy posoudil krajský soud nesprávně, čímž došlo k naplnění důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.“

Krajský soud v Brně v dalším řízení zamítl žalobu rozsudkem ze dne 10. 5. 2016, č. j. 36 Ad 18/2012 - 57. V odůvodnění rozsudku konstatoval znění § 25 odst. 1 písm. c), § 32 odst. 1 písm. d), § 19 odst. 6 a § 42 odst. 1 písm. h) služebního zákona a oddílu I. bodu 1 přílohy č. 1 k vyhlášce Ministerstva vnitra č. 393/2006 Sb., o zdravotní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o zdravotní způsobilosti“). Krajský soud konstatoval, že lékařský posudek ze dne 26. 6. 2012 neumožňuje aplikaci § 42 odst. 1 písm. h) služebního zákona a není důvodem pro propuštění příslušníka ze služebního poměru. Uvedený posudek byl podán v souladu s vyhláškou o zdravotní způsobilosti. Klasifikační značka „D“, kterou byl žalobce hodnocen, vyjadřuje dvojí zdravotní nezpůsobilost, a to pro výkon služby na služebním místě a dlouhodobou zdravotní nezpůsobilost pro výkon služby. Pokud je pro služební místo stanovena standardní zdravotní způsobilost, zdravotní klasifikace „D“ nemůže být důvodem pro propuštění příslušníka ze služebního poměru, neboť posuzující lékař stanovil, že žalobce není zdravotně způsobilý pro výkon služby na služebním místě. Krajský soud proto dospěl k závěru, že správní orgány rozhodly v souladu se zákonem.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost.

V ní namítl, že krajský soud interpretoval aplikované právní normy nesprávně. Klasifikační značka „D“ podle stěžovatele sice vyjadřuje dvojí zdravotní nezpůsobilost, a to pro

výkon služby na služebním místě a dlouhodobou zdravotní nezpůsobilost pro výkon služby, to však služebnímu funkcionáři nedává prostor, aby vybral, kterou z těchto možností zvolí. Volba není závislá ani na tom, zda je nebo není volné jiné služební místo, na něž by mohl být příslušník převeden. Stěžovatel zopakoval, že v případě příslušníka, jemuž byl stanoven tzv. jiný zvláštní požadavek na zdravotní způsobilost podle § 19 odst. 6 služebního zákona, může být posudkem poskytovatele pracovnělékařských služeb stanovena klasifikační značka „D“ se dvěma možnými významy. V prvním případě se může jednat o nezpůsobilost pro výkon služebního místa, na které byl příslušník ustanoven, a to za předpokladu, že pozbyl pouze nadstandardní zdravotní způsobilost stanovenou jako jiný zvláštní požadavek. V druhém případě se může jednat o nezpůsobilost pro výkon služby v bezpečnostním sboru, pokud příslušník ztratil nejen nadstandardní způsobilost ale také obecný požadavek na zdravotní způsobilost vyjádřený v příloze č. 1 k vyhlášce o zdravotní způsobilosti.

V prvním případě má podle stěžovatele služební funkcionář povinnost převést příslušníka na jiné služební místo podle § 25 odst. 1 písm. c) služebního zákona a teprve v případě, že takové místo není volné, musí jej zařadit do zálohy pro přechodně nezařazené podle § 32 odst. 1 písm. d) téhož zákona. Takového příslušníka nelze propustit. V druhém případě je služební funkcionář povinen propustit příslušníka podle § 42 odst. 1 písm. h) služebního zákona. Takového příslušníka nelze převést na jiné služební místo, protože je nezpůsobilý pro výkon všech služebních míst ve všech bezpečnostních sborech. Proto také nemůže být zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené. Ani z ní by totiž nebylo možno jej vyjmout a ustanovit na služební místo. Tento výklad odpovídá i posuzovanému případu, neboť je v záloze pro přechodně nezařazené již několik let a bude v ní zařazen až do dosažení věku 65 let. Do roku 2029 bude pobírat 80 % průměrného služebního příjmu. Stěžovatel odmítl právní názor žalovaného, že by propuštěním ztratil možnost požádat o převedení na jiné místo, pro které by splňoval zdravotní způsobilost. Uvedl, že podle § 25 odst. 1 písm. c) služebního zákona má služební funkcionář povinnost převést příslušníka na jiné služební místo. Není však jasné, na jaké služební místo by měl být příslušník přeložen, když jeho zdravotní stav podle diagnózy uvedené ve vyhlášce o zdravotní způsobilosti odpovídá nezpůsobilosti vykonávat jakékoli služební místo.

Stěžovatel dále nesouhlasil s tím, že proti posouzení zdravotní způsobilosti v žalobě ani v odvolání nic nenamítal. Připustil, že nepodal podnět k přezkoumání posudku o zdravotní nezpůsobilosti, avšak nesouhlasil se zněním lékařského posudku, že zdravotní kvalifikace „D“ neumožňuje výkon služby na služebním místě asistent - hasič - strojní služba. V posuzovaném případě tato zdravotní kvalifikace měla vést k propuštění ze služebního poměru, nikoliv k zařazení do zálohy pro přechodně nezařazené. Na vadu posudku poukazyval od počátku řízení, přičemž chyba v závěru posudku je jediným důvodem, proč proti rozhodnutí služebního funkcionáře o odvolání ze služebního místa brojí. Stěžovatel poukázal na § 180 odst. 1 služebního zákona, podle kterého má služební funkcionář povinnost zjistit v řízení skutečný stav věci, a konstatoval, že posudek o zdravotní způsobilosti není správním rozhodnutím. Není tedy řešením prejudiciální otázky před vydáním rozhodnutí o odvolání ze služebního místa. Lékařský posudek je pouhým podkladem pro rozhodnutí. V této souvislosti stěžovatel poukázal na nález Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 11/08, a uzavřel, že služební funkcionář měl tento podklad vyhodnotit jako neodpovídající právní úpravě a postupovat dle služebního zákona.

Vzhledem ke všem uvedeným závěrům stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný odkázal na svá dřívější vyjádření a kasační stížnost projednávanou pod sp. zn. 4 As 14/2014. Konstatoval, že se ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

pokračování

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Nejprve Nejvyšší správní soud posoudil kasační námitku, v níž stěžovatel nesouhlasil s tím, že proti posouzení své zdravotní způsobilosti v žalobě ani v odvolání nic nenamítal.

K tomu Nejvyšší správní soud, stejně jako v předchozím rozsudku ze dne 13. 3. 2014, č. j. 4 As 14/2014 - 30, uvádí, že v těchto podáních učinil stěžovatel předmětem sporu jen právní posouzení rozhodných ustanovení služebního zákona a prováděcích právních předpisů, a nikoliv též medicínské hodnocení svého zdravotního stavu, které bylo provedeno v lékařském posudku Zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra ze dne 26. 6. 2012 a v jeho doplnění ze dne 12. 9. 2012. V žalobě a v odvolání proti rozhodnutí prvního stupně totiž stěžovatel jen vyslovil právní názor, že pro příslušníka, který má pro dotyčné služební místo stanovenou standardní zdravotní způsobilost, znamená zdravotní klasifikace „D“ vždy důvod pro jeho propuštění ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. h) služebního zákona. Na základě tohoto názoru trval na tom, že měl být propuštěn ze služebního poměru, a nikoliv odvolán z dosavadního služebního místa a zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené. Dále stěžovatel polemizoval s opačným závěrem služebních funkcionářů, že na základě lékařského posudku, podle něhož příslušník není zdravotně způsobilý pro výkon konkrétního služebního místa, avšak nepozbyl zdravotní způsobilost k výkonu služby, nelze přistoupit k propuštění takového příslušníka ze služebního poměru ze zdravotních důvodů. Stěžovatel tvrdil, že tento právní názor je motivován snahou bezpečnostního sboru vyhnout se poskytování náhrady za ztrátu na služebním příjmu podle § 103 služebního zákona, která by mu náležela při skončení služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. h) téhož zákona.

Jinými slovy řečeno, stěžovatel v odvolacím ani v žalobním řízení nenamítal, že závěr lékařského posudku o jeho zdravotní nezpůsobilosti pro výkon služby na dosavadním služebním místě je po odborné stránce nesprávný a že z medicínského hlediska měl být učiněn posudkový závěr o dlouhodobém pozbytí jeho zdravotní způsobilosti pro výkon služby. Stěžovatel jen tvrdil, že v obou těchto případech je zdravotní způsobilost příslušníka bezpečnostního sboru vyjádřena klasifikační značkou „D“ a že taková zdravotní klasifikace představuje důvod pro propuštění ze služebního poměru příslušníka, který zastává služební místo se stanovenou standardní zdravotní způsobilostí. S odbornou částí posudkového závěru lékařského posudku tedy stěžovatel nikterak nepolemizoval a pouze brojil proti právnímu posouzení, jež na základě medicínského zhodnocení zdravotní způsobilosti učinilo Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra a s nímž se ztotožnily oba správní orgány i krajský soud. Ostatně i v kasační stížnosti považuje stěžovatel za jedinou vadu posudku to, že zdravotní klasifikace „D“ v něm stanovená měla vést k jeho propuštění ze služebního poměru, a nikoliv k zařazení do zálohy pro přechodně nezařazené.

Kasační námitka týkající se odborného posouzení zdravotní způsobilosti stěžovatele tak není důvodná. Nejvyšší správní soud proto i nadále považuje lékařský posudek ze dne 26. 6. 2012 a jeho doplnění ze dne 12. 9. 2012 z medicínského hlediska za správný a v tomto směru bude z jeho posudkového závěru vycházet. K další stížnostní námitce pak jen posoudí, zda klasifikační značka „D“, kterou byla v tomto lékařském posudku označena zdravotní způsobilost stěžovatele, v dané věci podle služebního zákona a prováděcích předpisů představovala důvod pro propuštění ze služebního poměru příslušníka Hasičského záchranného

sboru České republiky, jak tvrdí stěžovatel, nebo zda ho za takové situace bylo možné z dotyčného služebního místa odvolat a současně zařadit do zálohy pro přechodně nezařazené, což odpovídá právnímu názoru ředitele žalovaného i krajského soudu.

Podle § 13 odst. 1 písm. e) služebního zákona *do služebního poměru může být přijat státní občan České republiky, který je zdravotně, osobnostně a fyzicky způsobilý k výkonu služby*. Podle § 15 odst. 1 věty první služebního zákona *zdravotní způsobilost občana posuzuje poskytovatel pracovnílékařských služeb na základě výpisu ze zdravotnické dokumentace vedené registrujícím poskytovatelem zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství, výsledku lékařské prohlídky a dalších potřebných vyšetření*.

Podle § 42 odst. 1 písm. h) služebního zákona *příslušník musí být propuštěn, jestliže podle lékařského posudku poskytovatele pracovnílékařských služeb dlouhodobě pozbyl zdravotní způsobilost k výkonu služby, s výjimkou zdravotních důvodů souvisejících s těhotenstvím*.

Podle § 17 odst. 1 písm. f) služebního zákona *služební poměr se zakládá rozhodnutím služebního funkcionáře příslušného bezpečnostního sboru. Rozhodnutí o přijetí do služebního poměru obsahuje výrok o ustanovení na služební místo. Podle § 19 odst. 1 služebního zákona služební místo vyjadřuje organizační a právní postavení příslušníka v bezpečnostním sboru. Je charakterizováno zejména systemizovanou služební hodností, stupněm vzdělání, oborem nebo zaměřením vzdělání, dalším odborným požadavkem, základním tarifem, náplní služební činnosti, rozsahem oprávnění a povinností příslušníka*. Podle § 19 odst. 2 věty první služebního zákona *nestanoví-li tento zákon jinak, musí příslušník pro služební místo, na které je ustanoven, splňovat vedle stupně vzdělání též požadavek oboru nebo zaměření vzdělání, jsou-li pro služební místo stanoveny, další odborný požadavek a jiný zvláštní požadavek, jestliže je pro toto místo stanoven*. Podle § 19 odst. 6 služebního zákona *jiným zvláštním požadavkem se pro účely tohoto zákona rozumí způsobilost zdravotní, fyzická nebo osobnostní*.

Podle § 25 odst. 1 písm. c) služebního zákona *příslušník je odvolán z dosavadního služebního místa, jestliže pozbyl zdravotní, fyzickou nebo osobnostní způsobilost požadovanou pro toto místo*. Podle § 28 odst. 1 písm. d) služebního zákona *příslušník, který nemůže vykonávat službu na služebním místě, musí být odvolán z dosavadního služebního místa a zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené*. Podle § 32 odst. 1 písm. d) služebního zákona *do zálohy pro přechodně nezařazené se zařadí příslušník ve služebním poměru na dobu neurčitou, který pozbyl zdravotní, fyzickou nebo osobnostní způsobilost požadovanou pro dosavadní služební místo, a nelze jej ustanovit na jiné služební místo*.

Služební zákon tedy nestanoví, že odvolán z dosavadního služebního místa a zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené může být jen takový příslušník, který pozbyl nadstandardní zdravotní způsobilosti představující jiný zvláštní požadavek ve smyslu § 19 odst. 6 služebního zákona a že při ztrátě zdravotní způsobilosti požadované pro dotyčné služební místo, pro něhož takový požadavek není stanoven, musí být příslušník propuštěn ze služebního poměru. Rovněž tak služební zákon nezná pojem standardní zdravotní způsobilost, při jejímž pozbytí by příslušník nebyl dlouhodobě schopen dalšího výkonu služby a musel by být propuštěn ze služebního poměru. Služební zákon totiž pouze rozlišuje zdravotní způsobilost k výkonu služby od zdravotní způsobilosti pro konkrétní služební místo. Požadavky na zdravotní stav příslušníka přitom mohou být pro jednotlivá služební místa různá, takže při ztrátě zdravotní způsobilosti požadované pro některá z nich nemusí automaticky docházet k pozbytí zdravotní způsobilosti k výkonu služby jako takové. Podle znění zmíněných ustanovení služebního zákona tedy důvod pro propuštění příslušníka ze služebního poměru může při pozbytí zdravotní způsobilosti požadované pro dosavadní služební místo nastat pouze při nemožnosti výkonu služby příslušníka na jiném služebním místě.

pokračování

Na tomto závěru nemůže nic změnit ani vyhláška o zdravotní způsobilosti, která byla vydána k provedení služebního zákona na základě zmocnění obsaženého v jeho ustanovení § 15 odst. 6.

Podle oddílu I bodu 1 přílohy 1 vyhlášky o zdravotní způsobilosti *zdravotní klasifikace v seznamu nemocí, stavů a vad (oddíl III) se člení podle zdravotní náročnosti na sloupce I až III, k nim je přiřazena klasifikační značka, která odpovídá příslušné zdravotní způsobilosti občana nebo příslušníka pro výkon služebního místa. Zdravotní klasifikace vyjadřují rozsah schopnosti pro výkon služby v bezpečnostním sboru a jsou jedním z podkladů pro vyhotovení posudku o zdravotní způsobilosti. Označují se příslušnou klasifikační značkou. Klasifikační značka „A“ vyjadřuje jeho zdravotní způsobilost pro výkon služby na služebním místě bez omezení, klasifikační značka „C“ vyjadřuje omezení jeho zdravotní způsobilosti pro výkon služby na služebním místě a klasifikační značka „D“ vyjadřuje jeho zdravotní nezpůsobilost pro výkon služby na služebním místě nebo dlouhodobou zdravotní nezpůsobilost pro výkon služby. Podle oddílu I bodu 3 přílohy 1 vyhlášky o zdravotní způsobilosti občané a příslušníci se posuzují podle příslušného sloupce zdravotní klasifikace, který je uveden v Seznamu činností pro účely posuzování zdravotní způsobilosti k výkonu služby v bezpečnostních sborech s ohledem na příslušné služební místo.*

Takto vymezené podmínky pro stanovení zdravotní klasifikace tedy neobsahují žádné obecné požadavky na zdravotní způsobilost, když ta se naopak posuzuje ve vztahu k dotyčnému služebnímu místu. Dále podle vyhlášky o zdravotní způsobilosti klasifikační značka „D“ vyjadřuje nejen dlouhodobou zdravotní nezpůsobilost k výkonu služby, nýbrž i zdravotní nezpůsobilost pro výkon služby na služebním místě. Jestliže tedy posudkový orgán klasifikuje zdravotní stav příslušníka touto klasifikační značkou, neznamená to automaticky důvod pro jeho propuštění ze služebního poměru. Za této situace totiž vyhláška o zdravotní způsobilosti umožňuje vyslovit posudkový závěr o toliko zdravotní nezpůsobilosti příslušníka ve vztahu k jeho dosavadnímu služebnímu místu a o jeho zdravotní způsobilosti vykonávat jiná služební místa, zejména ta, která jsou uvedena ve sloupci III, podle nichž se posuzují činnosti v bezpečnostních sborech s nejnižší zdravotní náročností.

Ostatně úmysl zákonodárce umožnit výkon služby příslušníka, který pozbyl zdravotní způsobilost požadovanou pro dosavadní služební místo, avšak jehož zdravotní stav umožňuje zastávat jiné služební místo, vyplývá i z důvodové zprávy k § 25 odst. 1 písm. c) služebního zákona. V ní se totiž uvádí, že „[z]tráta způsobilosti zdravotní, fyzické nebo osobnostní nemusí být pokaždé takového rázu, aby bylo nezbytné ukončit služební poměr. Proto se zakládá možnost převést příslušníka na jiné jeho způsobilosti přiměřené služební místo.“ Jestliže příslušníka nelze na jiné služební místo ustanovit, je podle § 32 odst. 1 písm. d) služebního zákona zařazen na dobu neurčitou do zálohy pro přechodně nezařazené. Rovněž v tomto dočasném instrumentu lze spatřovat projev personální politiky, jejímž smyslem je ochrana příslušníka před propuštěním ze služebního poměru. Jedná se přitom o zákonodárcem zamýšlený a žádoucí cíl, jehož legitimitu nemůže zpochybnit ani to, že v některých případech může být pro příslušníka výhodnější propuštění ze služebního poměru, s nímž jsou spojeny výsluhové a jiné peněžité nároky související s předchozím výkonem služby a možnost získat jiné zaměstnání, než zařazení do zálohy s přiznáním nároku na 80 % průměrného služebního příjmu.

Gramatický (jazykový) i teleologický (účelový) výklad uvedených ustanovení služebního zákona a vyhlášky o zdravotní způsobilosti tedy vede k jednoznačnému právnímu závěru, podle něhož na základě lékařského posudku, v němž poskytovatel pracovnělékařských služeb označil zdravotní klasifikaci příslušníka bezpečnostního sboru známkou „D“ a shledal ztrátu jeho zdravotní způsobilosti požadovanou pro dosavadní služební místo, u něhož nebyla stanovena nadstandardní zdravotní způsobilost jako jiný zvláštní požadavek ve smyslu § 19 odst. 6 služebního zákona, nelze učinit závěr o naplnění důvodu pro propuštění příslušníka

ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. h) téhož zákona. Takto je možné rozhodnout pouze za situace, kdy je v lékařském posudku stanovena klasifikační známka „D“ a učiněn závěr o dlouhodobém pozbytí zdravotní způsobilosti příslušníka k výkonu služby, jemuž předcházela úvaha o nemožnosti zastávat jiné služební místo z důvodu jeho nepříznivého zdravotního stavu.

V nyní posuzované věci však tyto podmínky pro aplikaci § 42 odst. 1 písm. h) služebního zákona nebyly splněny. Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra v lékařském posudku ze dne 26. 6. 2012 na základě vyšetření sice stanovilo zdravotní klasifikaci stěžovatele známkou „D“, nicméně jeho zdravotní způsobilost posoudilo tak, že není zdravotně způsobilý pro výkon služby na služebním místě asistent - hasič - strojní služba, katalogové číslo 1.4.03.01. V doplnění lékařského posudku ze dne 12. 9. 2012 se pak výslovně uvádí, že „zdravotní stav příslušníka nevylučuje jeho zdravotní způsobilost v HZS na jiném služebním místě, které by odpovídalo jeho zdravotnímu stavu. Příslušník by mohl vykonávat službu v HZS ČR na služebním místě s menšími nároky na tělesnou zdatnost a tělesnou zátěž v terénu, tedy např. práci na operačním středisku bez možnosti doplňování minimálních početních stavů v jednotce HZS na služebním místě s posuzováním podle sloupce III, tedy tam, kde je možno akceptovat určitá omezení k výkonu služby v rámci zdravotní klasifikace „C“.“.

Správnost tohoto lékařského posudku nebyla ve vztahu k medicínskému posouzení zdravotního stavu stěžovatele nikterak zpochybněna, jak již bylo zmíněno. Proto ředitel žalovaného ani krajský soud nepochybili, když v návaznosti na v něm učiněná odborná zjištění a po jejich právním posouzení dospěli k závěru o nesplnění podmínek pro propuštění stěžovatele ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. h) služebního zákona a o zákonnosti rozhodnutí o jeho odvolání z dosavadního služebního místa za současného zařazení do zálohy pro přechodně nezařazené, neboť stěžovatele nebylo možné ustanovit na jiné služební místo. Na základě stížnostních námitek nebyly zjištěny ani žádné vady řízení před správními orgány a krajským soudem, které by měly vliv na zákonnost rozhodnutí o odvolání a napadeného rozsudku. Žádný z důvodů kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 s. ř. s. tedy nebyl naplněn.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. srpna 2016

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu